

Parlar des de la pell

Autoria: Núria Mirabet.
Títol: *En la pell de la terra un teler*
Editorial: LaBreu Edicions, Cornellà de Llobregat, 2024
135 pàgines

El panorama poètic dels nostres dies mostra una extensa diversitat de propostes formals i estètiques, la major part de les quals se situen entre la tradició post-simbolista i el corrent avantguardista, amb alguna llampada escadussera que sembla beure d'un realisme social més o menys adaptat als temps que corren. Així, els poetes defineixen la seva veu incorporant-hi, en major o menor grau, alguna d'aquestes influències, un eclecticisme per mitjà del qual intenten una exploració més profunda de la realitat, sempre subjectiva, de l'ésser humà.

Antoni Tàpies ens recordava sàviament que “la paraula, abans de convertir-se en un grup de signes abstractes, ha estat també imatge plàstica”. Núria Mirabet és una autora que aposta per una poesia que marca distàncies evidents respecte de les estructures sintàctiques a l'ús, però sense perdre de vista els fars de la costa de la intel·ligibilitat. De fet, la seva manera d'enfrontar-se a la paraula poètica es troba als antípodes del distanciament i l'especulació; darrere una primera capa de densitat formal, les paraules hi bateguen com el bosc a punta d'alba, un batec compassat amb les deus més genuïnes de la vida.

En la pell de la terra un teler, la seva publicació més recent, és un viatge a través de l'amor i la passió –i del seu revers, l'oblit i la distància– articulat al voltant de tres figures femenines de la mitologia: Penèlope, Cassandra i Eco. Les afinitats entre l'instint amorós (que la poeta anomena "l'impuls del desig de vida", una percepció que s'acorda bé amb aquella "força del destí humà per excel·lència", de Jung) i la poesia són més profundes del que podria semblar a primera vista; la pulsio eròtica que vol proximitat i unió no difereix tant del fet poètic, que impel·leix a qui escriu a buscar la recepció, l'acollida, en una mena d'aprehensió de l'altre.

L'impuls amorós és una característica essencial de la condició humana, present en totes les èpoques i societats, una energia que transcendeix les fronteres individuals i ens empeny a establir vincles profunds amb altres persones, i que no respon només a una necessitat biològica, sinó que també té una dimensió emocional essencial. *En la pell de la terra un teler* recorre amb destresa els topants d'aquest territori i posa paraules als complexos matisos que el conformen. Així, la lucidesa del diagnòstic: "En vam dir amor / del desig que sorgeix de l'univers" s'enforteix amb la constatació de les servituds del lliurament: "Rebels són els meus ulls en mirar-te; menteixen a favor teu" o bé "les lletres, en dir-te, es desplacen del meu pensar" i el replegament en el territori inexpugnable dels cossos: "i ens vam adormir sense sentir la gent / que corria i moria", sense més fita que "buscar un bosc on vibri la lluna". Sempre hi haurà, tanmateix, el moment en què s'esvaeix la màgia "i apareix la terra / tal com és: / bruta freda / adormida".

En Núria Mirabet conflueixen el vessant de creació poètica amb una llarga trajectòria com a docent de la literatura i també com a traductora, una faceta en la qual se les ha hagut amb primeres espases que van de Molière fins a Hrabal i de Goethe a Pirandello, passant fins i tot per Marx i Engels, entre molts altres autors. Ben segur que aquest idil·li amb la paraula, sostingut en el temps, guarda relació amb el domini dels recursos lèxics i estilístics que posa de manifest a l'hora de construir els seus poemes.

És cert que l'opció lingüística que planteja la poeta demana al lector una forma de comprensió que vagi un pas més enllà de la racionalitat estricta i potencii el paper de la intuïció; el seu maneig del llenguatge desafia algunes convencions gramaticals a la recerca d'un camp més extens de llibertat expressiva, però obre la porta a un món ric

de significats. El nivell d'abstracció és elevat, però som davant d'una abstracció hàbilment administrada, cosa que permet a Marina Garcés –que signa un breu text dins l'edició, a manera d'epíleg– afirmar amb perspicàcia que la poesia de Mirabet “ens deixa passar però no ens deixa anar”. Al capdavant, és d'això que es tracta, de no desprendre'ns mai del tot de la paraula poètica, capaç d'obrir escletxes entre les ombres de la rutina, l'adotzenament i la misèria moral. O, per dir-ho amb versos de Núria Mirabet, “entre tanta aridesa i opacitat / serà que també hi entra la llum”.

Miquel-Lluís Muntané